

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της **ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ**

Αυτοί είστε

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Ακου το λιοντάρι
εκδ. Πατάκη, σελ. 352

Πολλές οικογένειες σε ένα μυθιστόρημα. Δύσκολα τα πράγματα. Καβγάδες, κληρονομικά, πτωχεύσεις, αρρώστιες, απιστίες, ανίερές συμμαχίες, καταθλίψεις, οδυρμοί και ξυλοδαρμοί. Η Σώτη Τριανταφύλλου ξεσπαθώνει γράφοντας για την ελληνική οικογένεια, μια παραλλαγή της ανθρώπινης κωμωδίας, της ανυπέβλητης γελοιοτητας της ανθρωπότητας. Τρία ανδρόγυνα πρωταγωνιστούν στο μυθιστόρημα. Ο Χρήστος και η Φραγκίσκη Λεοντάρη με τους δύο γιους τους, τον Σαράντη και τον Ηλία, και τις συζύγους τους, τη Μάντυ και τη Μυρτώ, αντιστοίχα. Όλοι τους, αργά ή γρηγορότερα, οδηγούνται στην εξαθλίωση. Το μεγαλύτερο ζεύγος πεθαίνει με διαφορά λίγων χρόνων, αποδεκατισμένο από τους εξευτελισμούς που ενέχει η κατρακύλα προς τον θάνατο. Σειρά έχει ο Ηλίας, ο οποίος πέφτει σε κώμα έπειτα από τροχαίο δυστύχημα. Οι υπόλοιποι περιμένουν ανίσχυροι την ταπείνωση που τους αναλογεί. Όλοι τους μέτριοι, αφόρητα αξιολύπτοι. «Ελεύθεροι να

γίνουμε αυτό που πάντα επιθυμούσαμε: τελειώς ασήμαντοι». Ο εγκεφαλικός θάνατος του Ηλία μοιάζει να ερεθίζει τις ήδη καταπονημένες νευρώσεις των συγγενών του. Καλοαναθρεμμένοι σαρανταπεντάρηδες, βλέπουν ξαφνικά τη ζωή να τους δείχνει τα δόντια της. «Drame bourgeois». Η Μάντυ καταπίνει κουφτες λεξοτανίλ, ανήμπορη να καταπνίξει τον μόνιμο τρόμο της. Μολονότι δεινή στις επισκευές, αδυνατεί να φτιάξει ένα στέρεο έδαφος κάτω από τα πόδια της. Η Μυρτώ θρηνεί τον ετοιμοθάνατο σύζυγο, δι-
αρκώς έτοιμη να πάθει την «κρίση του Εξορκιστή». Ο Σαράντης αναπολεί την εποχή που αγαπιόνταν με τον αδελφό του. Από το παράθυρο του νοσοκομειακού δωματίου κοίταζε το πάρκινγκ. Εκεί είχε στήσει κάποτε τη σκηνή του ένα τσίρκο. Ο Σαράντης θυμόταν με συγκίνηση πως εκείνος και ο Ηλίας είχαν ποζάρει μπροστά στην

πολαρόντ του μπαμπά τους μαζί με δυο λιοντάρια. Το τσίρκο θα τους ακολουθούσε και στην ενήλικη ζωή τους, μόνο που εκείνοι δεν διέθεταν ταλέντο ηπριοδασαστή. Η νοσταλγία συνιστά το δεσπόζον μοτίβο του μυθιστορήματος και πολύ εύστοχα εκλύεται από το νεκρό σώμα του Ηλία. Ο τελευταίος, όσο ακόμα ζούσε, φανταζόταν τη ζωή σαν ατελείωτο πάρτι, που είχε τελειώσει προτού εκείνος γεννηθεί. Το μυαλό του ήταν κατάνεστο από ροκ εντ ρολ, θρυλικές μπάντες και μυθικές κιθάρες: «ο Ηλίας έμοιαζε να έχει ζήσει έναν αιώνα μουσικής κι έναν αιώνα μύθων». Θα ήθελε να είχε ζήσει τη νεανική ζωή της θείας του της Καρολίνας, η οποία ξεσάλωνε τη δεκαετία του '70. «Η Καρολίνα σκεφτόταν πως ο Ηλίας αναπολούσε ένα παρελθόν που δεν ήταν ποτέ παρόν». Η ίδια ήξερε πως «δεν είχε κανένα ταλέντο». Πόσο μάλλον σε δόξες. Αλλωστε, ανέκαθεν «η ζωή ήταν άνοστη και τιποτένια».

Το μυθιστόρημα που διαβάζουμε θα μπορούσε να είναι το μυθιστόρημα της Έρσης Μυλωνά, αν η τελευταία έγραφε καλά. Εκείνη έγραφε απλώς καλούτσικα, σύμφωνα με την αμόρφωτη αναγνώστρια Καρολίνα Κίσαρη. Η Έρση ως παλιά ερωμένη του Χρήστου Λεοντάρη γνώριζε τα πάθη, τις νίλες και τις ντροπές της οικογένειας και στο μυθιστόρημά της τα εξιστορούσε, μεταμφιέζοντας τα λιοντάρια σε αρκούδες. Μια καταφανής υποβάθμιση. «Η Καρολίνα αναρωτιόταν αν το “Ακου την αρκούδα” ήταν κάτι περισσότερο από ένα ελαφρό ανάγνωσμα – όχι ότι είχε σημασία». Εμείς διαβάζουμε το μυθιστόρημα της Έρσης γραμμένο στην καλύτερη δυνατή εκδοχή του, γραμμένο δηλαδή από την Τριανταφύλλου. Σίγουρα «περισσότερο από ένα ελαφρό ανάγνωσμα», αλλά τι σημασία έχει η ελαφρότητα μπροστά σε μια κινοσοπιβάδα χλευασμού. Η Τριανταφύλλου, προσφέροντας στους ήρωές της ένα προσεγγμένο μυθοπλαστικό περιβάλλον, τους λιανίζει σελίδα τη σελίδα στη μέγκενη ενός σαρκοβόρου σαρκασμού. Η εμπειρη γραφή σε συνδυασμό με την αφηγηματική τεχνική, αποκαλύπτουν βαθμιαία ένα σφαγείο ειρωνείας.